

Vycházková trasa „Kozí roh – Ústupky“, stanoviště č. III: VÝZNAM LESA A DŘEVA

Lesy v České republice pokrývají přes 34 % rozlohy našeho státu. To nás řadí v rámci Evropy na jedno z předních míst. V zásobě dřeva, která činí v průměru 278 m³ na 1 ha, jsme dokonce na čtvrtém místě. Je proto nutné si uvědomit, jak velké bohatství v podobě lesů nám naši předkové zanechali.

Při hustotě obyvatel, velké zástavbě a průmyslovém charakteru naší země jsou lesy významnou složkou životního prostředí a významně utváří charakter české krajiny. Jsou zdrojem důležité obnovitelné ekologicky šetrné suroviny – dřeva. Lesní výroba má velký vliv např. na zaměstnanost venkova a oblastí s malou pracovní příležitostí. Lesní hospodářství tak významně utváří vzhled a ráz krajiny.

Stále většího významu ale také nabývají mimoprodukční, tzv. veřejné funkce lesa, kam patří funkce půdo-ochranná, vodohospodářská, klimatická, krajinná a rekreační. V České republice převládají lesy hospodářské, které kromě produkce dřeva plní i ostatní výše uvedené funkce.

Hospodaření v lesích by mělo zajistit rovnováhu mezi plněním těchto očekávaných funkcí. V zákoně o lesích č. 289/1995 Sb. je deklarováno hospodařit trvale udržitelným způsobem. K tomuto principu trvale udržitelného hospodaření se připojil i státní podnik Lesy České republiky, který tuto myšlenku rozvinul jako svoji základní strategii hospodaření. Cílem takové péče o les je vytvoření stabilního, druhově, prostorově a věkově různorodého lesa. Hospodaření LČR si klade za cíl udržovat a zvyšovat biodiverzitu lesů zakládáním smíšených lesů, podporovat přirozenou obnovu lesů před umělou, ponechávat určité množství odumřelého dřeva a těžebních zbytků v porostech, pokud nehrozí šíření škůdců a chorob.

Současná podoba lesů ve střední Evropě se začala vytvářet již v polovině 18. století, kdy byly zalesněny obrovské plochy jehličnatými dřevinami, a toto dědictví se nám zachovalo v podobě převahy hlavně smrkových porostů doposud. Dnes se lesníci snaží tento poměr zvrátit zakládáním smíšených lesů s větším podílem listnatých dřevin a jedle bělokoré (tzv. mellorační a zpevňující dřeviny). Většina dřevozpracovatelů v ČR je dnes díky tomuto historickému vývoji zavedena především na zpracování dříví pocházejícího z jehličnatých dřevin.

Dřevo – krásný, ušlechtilý materiál provází člověka od jeho narození až po jeho konec. Někdy si ani neuvědomíme, co všechno je ze dřeva vyrobeno. Česká republika oplývá nesmírným bohatstvím v podobě velkých zásob této obnovitelné suroviny a při rozumném hospodaření s tímto bohatstvím, věřme, že tomu bude i nadále.

Ale je i na Vás, vážení návštěvníci, a na Vašem chování k lesu a k přírodě vůbec, v jakém prostředí se budeme v příštích letech potkávat.

Kulatina; foto archiv LČR

Most ze dřeva v nedaleké oboře Žleby; foto Zdeněk Nevole

Nový les; foto Milan Morch

Modlitba lesa

Človče, jsem teplo tvého přibytku
za studených zimních nocí,
jsem přátelský stín, když páli letní slunce,
jsem krov tvého domu, deska tvého stolu,
jsem lůžko, ve kterém spíš
a dřevo, ze kterého staviš lodě,
jsem násadou tvé motyky,
jsem dřevo tvé kolébky i rakve,
jsem květ dobroty a krásy.
Slyš moji prosbu:
Nenič mne!

(Paříž 1937)

Dřevěné dětské hřiště v nedaleké oboře Žleby; foto Zdeněk Nevole

Fakta o dřevě v České republice

- Dřevo je obnovitelná surovina, kterou nám lesy při trvale udržitelném hospodaření poskytují ve stále rostoucím množství po neomezenou dobu.
- Rozloha lesů v České republice zaujímá přes 34 % území.
- Za 150 let se zvětšila rozloha lesů v České republice o 25 %, tj. o 675 087 ha.
- Na 1 průměrný rodinný dům se spotřebuje 65 m³ dřeva.
- V lesích našeho státu přiroste za 1 vteřinu 0,6 m³ dřevní hmoty.
- Dřevo na stavbu 1000 rodinných domů naroste v lesích za 30 hodin.

zdroj: Nadace dřevo pro život

Dřevo je hlavní surovinou při výrobě papíru; foto archiv LČR